

Amir ve memur borç alırken nelere dikkat etmeli

Devlet memurları borç alırken nelere dikkat etmeli... Borçlu memurlar disiplin cezası alabilir... İşte tüm yönleriyle borç dosyası... Amir durumunda olanlar memurlarından borç alabilir mi? 657 sayılı Kanun devlet memurunun borç alması konusunda ne diyor? Borç alan memura disiplin cezası mı veriliyor? İşte tüm soruların cevabı... - 23.12.2015

657 sayılı kanunun "Amir durumda olan devlet memurlarının görev ve sorumlulukları" başlıklı 10'uncu maddesinde amir durumunda olanların astlarından borç alıp alamayacağı ve şartları düzenlenmiştir. Bu maddede; "Amir, maiyetindeki memurlara kanunlara aykırı emir veremez ve maiyetindeki memurdan hususi bir menfaat temin edecek bir talepte bulunamaz, hediyesini kabul edemez ve borç alamaz" ifadesini görülmüyor.

MEMUR HEDİYE ALIP VEREBİLİR Mİ?

Bu ifade dikkatli bir şekilde incelendiği takdirde amirin memurundan talepte bulunmasında, hediyesini kabul etmesinde ve borç almasında hususi bir menfaat temin edilip edilmediğine bakılmalıdır. Şayet hususi bir menfaat temin edilmesi söz konusu ise amirin memurundan talepte bulunması, hediye kabul etmesi ve borç alması yasak kapsamındadır.

Yeni Şafak yazarı Ahmet Ünlü bugünkü yazısında memurun borç alması konusunda detaylı bir incelemeye yer verdi:

MEMUR BORCUNU BEYAN ETMEYİ UNUTURSA...

Borç yiğidin kamçısıdır diye bir atasözümüz vardır. Acaba memurlar açısından da bu atasözümüz geçerli midir? Bize gelen sorulardan memurların zaman zaman borçlandığını ve borçlarını beyan etmeyi unuttuğunu veya herkesten borç alınıp alınmayacağını

sorduğunu görüyoruz. Ekonomik hayatta borçlanma da borç vermede kaçınılmaz bir gerçektir. Bu kaçınılmaz hayat gerçeğinin yanında ayağını yorganına göre uzatmak, memurlar ve amirler açısından oldukça önemlidir. İşte, memurların dikkat etmediği takdirde disiplin yönünden başlarına sıkıntı açacak konuların başında gelen borçlanmayla ilgili dikkat edilmesi gereken hususları açıklayacağız.

İŞVERENDEN BORÇ ALMAK...

657 sayılı Kanun'un Hediye alma, menfaat sağlama yasağı başlıklı 29'uncu maddesinde; “Devlet memurlarının doğrudan doğruya veya aracı eliyle hediye istemeleri ve görevleri sırasında olmasa dahi menfaat sağlama amacı ile hediye kabul etmeleri veya iş sahiplerinden borç para istemeleri ve almaları yasaktır” hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm gereğince, memurların iş sahiplerinden menfaat sağlama amacı ile borç para istemelerinin ve almalarının yasak olduğu açıkça belirtilmiştir. Burada iş sahiplerinin memurun çalıştığı kurumla iş yapip yapmaması önemli değildir.

"MENFAAT SAĞLAMA AMACI NEDİR?"

Burada şöyle bir soru sorulabilir; menfaat sağlama amacı nedir? Şayet memur bir işverenden 6 aylığına 15 bin TL almış ve bu borcunu da aynen vade sonunda ödemişse bu bir menfaat sağlamadır. Çünkü, memur bankadan 6 ay vadeli 15 bin TL borç almış olsaydı ister istemez faiz ödemek zorunda kalacaktı. Hiçbir masrafa katlanmadan 15 bin TL borç alınması menfaat sağlamadır ve yasak kapsamındadır. Dolayısıyla işverenden karşılıksız alınan borç başlı başına menfaat sağlama kapsamındadır. İşverenin memurun çalıştığı kurumdaki iş alıp almamasının hiçbir önemi yoktur.

İŞVERENDEN ALINAN BORCUN NE FARKI VAR?

İşverenlerden alınan borcun diğer borçlanmalardan önemli bir farkı vardır. Memurun aldığı borç tutarı, memurun maaşının beş katından fazla olması halinde beyan edilmesi gerekli iken ve beyan edilmemesi halinde kademe ilerlemesi cezasını gerektirirken işverenlerden alınan borcun tutarının hiçbir önemi yoktur. İşverenlerden alınan borcun yaptırımı ise 657 sayılı Kanun'un 125/E-g maddesi gereğince memuriyetten çıkarma cezasıdır. Bu nedenle işverenlerden hiçbir şekilde borç alınmamalıdır.

AMİR MEMURUNDAN BORÇA ALABİLİR Mİ?

657 sayılı Kanun'un “Amir durumda olan devlet memurlarının görev ve sorumlulukları” başlıklı 10'uncu maddesinde amir durumunda olanların astlarından borç alıp alamayacağı ve şartları düzenlenmiştir. Bu maddede; “Amir, maiyetindeki memurlara kanunlara aykırı

emir veremez ve maiyetindeki memurdan hususi bir menfaat temin edecek bir talepte bulunamaz, hediyesini kabul edemez ve borç alamaz” ifadesini görüyoruz.

Bu ifade dikkatli bir şekilde incelendiği takdirde amirin memurundan talepte bulunmasında, hediyesini kabul etmesinde ve borç almasında hususi bir menfaat temin edilip edilmediğine bakılmalıdır. Şayet hususi bir menfaat temin edilmesi söz konusu ise amirin memurundan talepte bulunması, hediye kabul etmesi ve borç alması yasak kapsamındadır.

Kanundan anlaşılması gereken bu olmakla birlikte bize göre amirlerin memurlarından borç alması asla doğru ve etik değildir. Nitekim her memurun imzalamak zorunda olduğu Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi'nde şu ifadeleri görüyoruz; “Görevimi, görevle ilişkisi bulunan hiçbir gerçek veya tüzel kişiden hediye almadan, maddi ve manevi fayda veya bu nitelikte herhangi bir çıkar sağlamadan, herhangi bir özel menfaat beklentisi içinde olmadan yerine getirmeyi taahhüt ederim.” Acaba bu ifadeler mucibince amel eden kaç memur vardır?

ALINAN BORÇLAR ZAMANINDA ÖDENMEZSE...

Memurların çok fazla dikkat etmediği konuların başında aldıkları borçların zamanında ödenmemesi gelmektedir. Özellikle ekonomik sıkıntı çeken birçok memurun birden fazla kredi kartı bulundurması ve borcu borçla kapatmaya çalışarak borç sarmalına düşmesi vakayı adiyeden olmuştur.

657 sayılı Kanun'un disiplin cezalarını düzenleyen 125'inci maddesinde borçların kasten ödenmemesi neticesinde yasal takibe neden olmak disiplin cezasına bağlanmıştır. Buna göre bu kanunun 125/B-k maddesinde; Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak kınama cezasını gerektirmektedir. Borçlanan memurun statüsü de oldukça önemlidir. Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemediği yurda döneneler hakkında kademe ilerlemesinin durdurulması cezası uygulanır.

ASLA İŞVERENDEN BORÇLANMAYIN!

Yine hakim ve savcılar için de benzer fiiller nedeniyle daha ağır yaptırım öngörülmüştür. 2802 sayılı Kanun'a göre; ödeme gücünün üstünde borçlanmak suretiyle borçlarını ödeyemez duruma düşmek veya kesinleşmiş borcunu kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak fiili için kademe ilerlemesinin durdurulması

cezası öngör÷lmüştür.

Memurlara diyoruz ki askerlik borçlanması yapın, doğum borçlanması yapın ama kredi kartı borçlanması yapmayın ya da zamanında ödeyin. Ama asla işverenlerden borçlanmayın.

BORCUN VE ALACAĞIN TUTARI NE KADAR ÖNEMLİ?

İşverenlerden alınan borç tutarının hiçbir önemi yoktur. Bu durum başlı başına suçtur ve memuriyetten çıkarma cezasıyla karşı karşıya kalınabilir.

Bu durumun dışında, devlet memurlarının borçlandığı tutarda alacaklı olduğu tutarda oldukça önemlidir. Çünkü, belirli bir tutarın üzerinde borçlanan veya alacağı olan memurların mal beyanında bulunma zorunluluğu vardır. Bu tutar da memurun aldığı maaşa göre değişmektedir. Kimi memur 50.000 TL borçlanır veya alacaklı olur beyan vermek zorunda kalmaz, kimi memur ise 20.000 TL borçlanır veya alacaklı olur beyanname vermek zorunda kalır.

MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik gereğince alınan net maaşın beş katından fazla borçlanan veya borç veren memurlar 1 ay içerisinde ek mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar. Şayet süresinde beyanname verilmezse kademe ilerlemesinin durdurulması cezasıyla karşı karşıya kalınır. Ancak, borçlanılan kişi işveren olursa borç tutarının hiçbir önemi yoktur ve memuriyetten çıkarma cezasıyla karşı karşıya kalınabilir. Hele hele borç alınan kişi memurun çalıştığı kurumdaki iş alan bir işverense durum daha da vahimdir ve işin adli boyutu da söz konusudur.

Görüldüğü üzere, memurun borçlu olması da alacaklı olması da hediye alması da vermesi de sıkıntılıdır. Karar sizin, işinizi sağlam mı yapmak istersiniz yoksa kara kara düşünmek mi?

memurhaber.com

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA